

Motion till riksdagen

1989/90:Fi23

av Claes Roxbergh m.fl. (mp)

med anledning av prop. 1989/90:65 om statliga lån till Göteborgs och Malmö kommuner

Orsaker till de stora städernas ekonomiska problem

Våra stora städer har problem med sina ekonomier. De vädjar om hjälp. Regeringen är beredd att ge dem lån på totalt 1 500 000 000 kr.

Ett skäl till den sämre ekonomin är att staten har fråntagit kommunerna beskattningen av juridiska personer och fastigheter. För detta får kommunerna ett mindre bidrag som ersättning för de bortfallande skatterna. Detta gäller alla kommuner och inte bara de stora städerna. Miljöpartiet de gröna har i en motion under den allmänna motionstiden yrkat på ändring av detta förhållande.

Fastigheter och företag ger kommunerna kostnader. Det borde vara självklart att de också får betala kommunal skatt.

Vi vill påpeka att regeringens förslag kan bli prejudicerande. Många mindre kommuner har förmodligen förlorat proportionsvis mer på att mista skatten från juridiska personer och fastigheter än storstäderna. De har därför rimligen samma skäl för att i framtiden söka kredit hos staten. Vi vill i sammanhanget påpeka att storstadskommunerna har betydligt lägre kommunalskatt än åtskilliga kommuner i glesbygderna.

Att storstadskommunerna nu har ekonomiska bekymmer är inte överraskande. Uppbyggnaden av stora befolkningscentra leder till kostnader, som kan undvikas i städer av mera måttlig storlek. Det gäller framför allt transportsystem och sociala problem samt skrytbyggen som Triangelprojektet i Malmö. Storstädernas problem visar att miljöpartiet de grönas politik att försöka decentralisera näringslivet och administrationen samt att förhindra överhettningen i storstäderna är väl motiverad. Trängseln och växande sociala problem i storstäderna kan inte lösas om vi fortsätter att tillåta dem att de växer okontrollerat.

Vidga kommunernas beskattningsrätt

Storstadskommunerna måste få möjlighet att själva klara sina uppgifter. Enligt vår uppfattning är ökad upplåning ingen lösning på lång sikt.

Vi anser att kommunerna måste få utvidgad beskattningsrätt enligt vad som framförs i miljöpartiet de grönas partimotion mp:304.

Därför bör regeringen tillsätta en utredning med syfte att ge kommunerna en vidgad beskattningsrätt.

Tanken med det kommunala självstyret måste vara att vi från riksplånet kan ha förtroende för att kommunerna kan föra en ansvarsfull ekonomisk politik. Det tillkommer inte rikspolitiker att komma med pekpinnar.

Mot. 1989/90
Fi23

Miljöpartiet de gröna säger nej till regeringens förslag

Miljöpartiet de gröna ställer sig inte bakom regeringens förslag om lån till de berörda kommunerna.

I väntan på den av oss föreslagna utredningen om vidgad kommunal beskattningsrätt måste kommunerna se till att låna de medel som de behöver för att klara verksamheten genom våra banker. Kommuner är normalt mycket kreditvärdiga eftersom de har beskattningsrätt.

Skulle trots allt lånen beviljas bör de ses som en engångsföreteelse för att klara en akut situation. Anstånd med räntebetalning eller efterskänkande av ränta och/eller lånen får inte beviljas av regeringen.

Miljöpartiet de grönas alternativ

Miljöpartiet de gröna vill som alternativ till regeringens förslag föreslå att de båda kommunerna tillsammans får låna 1 500 000 000 kr., som skall användas för att börja bygga upp en miljövänlig kollektivtrafik inom kommunen på grund av de miljöbelastningar, som bilismen utsätter kommunerna för. Med miljövänlig kollektivtrafik menar vi exempelvis spårburen trafik och trådbussar.

Lån beviljas för presenterade projekt och till de villkor som anges i propositionen och utan räntebefrielse och återskänkning av lån i framtiden.

Miljöpartiet de gröna har sedan flera år tillbaka krävt att ett nytt anslag inrättas för statligt stöd och bidrag till utveckling och inrättande av miljövänlig, främst eldriven, kollektivtrafik i städerna. Vi har bedömt att det behövs ca 15 000 000 000 kr. av statliga budgetmedel för detta ändamål under 90-talet. För budgetåret 1990/91 föreslår vi ett anslag på 500 000 000 kr.

Hemställan

med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår propositionen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Göteborgs och Malmö kommuner skall beviljas lån för uppbyggnad av miljövänlig kollektivtrafik på sätt och på villkor som beskrivs i motionen,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att anslå 500 000 000 kr. under budgetåret 1990/91 som ett första anslag för att utveckla miljövänlig kollektivtrafik i städerna,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen bör tillsätta en utredning för att ut-

vidga kommunernas beskattningsrätt som ett led i att öka det kommunala självbestämmandet.

Mot. 1989/90
Fi23

Stockholm den 30 januari 1990

Claes Roxbergh (mp)

Inger Schörling (mp)

Anita Stenberg (mp)

Kjell Dahlström (mp)

Carl Frick (mp)

Gösta Lyngå (mp)

Lars Norberg (mp)

